

BALLERUP
KOMMUNE

BALLERUP KOMMUNE

Dato: 21. august 2018

Tlf. dir.: 4175 0131
E-mail: mt-miljo@balk.dk
Kontakt: Heidi Erndal

Tillæg til Affaldsplan 2013-18

Gældenden for 2019 og 2020

FORORD

Som kommune har vi en vigtig opgave i at løse affaldshåndteringen for vores lokalsamfund. Og vi er allerede nået langt. For husholdningsaffaldet er vi gået fra en genanvendelsesprocent på 28 % i 2015 til 30 % i 2017, og når kildesortering er fuldt ud implementeret for alle husstande, forventer vi at nå en genanvendelsesprocent mellem 46 % - 50 % ved udgangen af 2020.

Ballerups ambitioner og vores ansvar som kommune, er at skabe rammerne for, at borgere, virksomheder og egne institutioner nemt kan sortere affald til genanvendelse.

Vores ambitioner passer godt i tråd med de væsentligste pejlemærker fra Ressourcestrategien "Danmark uden affald". En målsætning om at nå en genanvendelsesprocent for husholdningers affald på 50 % af papir, pap, glas, metal, madaffald, træ og plast i forhold til det forbrændingsegnede affald senest i 2022.

EU har i foråret 2018 besluttet ambitiøse mål på affaldsområdet, og verdens 193 ledere har med FN's 17 verdensmål, for første gang formuleret en række konkrete ambitioner for fremtidens bæredygtige udvikling, herunder genbrug af ressourcer. Besluttet globalt og skal indarbejdes lokalt i vores kommune.

I tillæg til affaldsplan 2019-20 kan du læse om, hvad vi konkret vil arbejde med for at øge genanvendelsen af vores affald.

God læselyst

Jesper Würtzen
Borgmester i Ballerup Kommune

INTRODUKTION

Dette *Tillæg til affaldsplan 2013-18* er en forlængelse til Ballerup Kommunes eksisterende *Affaldsplan 2013-18*. Tillægget beskriver hvilken udvikling der vil ske på affaldsområdet i 2019-20.

Miljøstyrelsen har i foråret 2018 meldt ud, at den nationale affaldsplan vil blive to år forsinket. Kommunen har derfor valgt at lave denne handleplan som tillæg til den allerede gældende affaldsplan og beskrive indsatserne frem til og med 2020. I 2020 vil Ballerup Kommunes næste 6 årige plan blive udarbejdet i samarbejde med borgere, virksomheder og politikere.

Tillæg til affaldsplan 2013-18 er opdelt i en handleplan med 3 fokusområder som indeholder mål, handlinger og økonomi - samt en kortlægning og en fremskrivning som egentlige bilag til tillægget.

LOVGIVNING

EU's nye affaldsdirektiver, skal implementeres i dansk lov senest i juli 2020. De nye EU-krav vil med et afsæt i et ønske om en mere cirkulær økonomi bl.a. stille øgede krav til medlemslandenes genanvendelse.

Regeringens Ressourcestrategi

2022	<ul style="list-style-type: none"> • Mindst 50 % genanvendelse af syv specifikke affaldsfraktioner: Papir, glas, pap, metal, plast, træ og madaffald
------	---

EU's lovpakke om Cirkulær Økonomi

2023	<ul style="list-style-type: none"> • Separat indsamling af organisk husholdningsaffald
2025	<ul style="list-style-type: none"> • 55 % af husholdningsaffaldet genanvendes • Separat indsamling af tekstiler • Obligatorisk producentansvar på emballager
2035	<ul style="list-style-type: none"> • 65 % af husholdningsaffaldet genanvendes • Deponering højst 10 %

VISION

I dag lever vi med konsekvenserne af årtiers køb-og-smid-væk-kultur. Mange af de ressourcer, som vi bruger til at producere alt, fra fødevarer til mobiltelefoner, er langsomt ved at slippe op.

Som et modsvar til dette, har idéen om cirkulær økonomi for alvor vundet indpas. FN har indarbejdet kredsløbsstanke i de 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling. EU ambitiøse mål for genanvendelsen af vores affald handler om at sikre, at de materialer vi bruger i vores produkter, kommer tilbage i kredsløbet og bliver genanvendt så mange gange som muligt.

Vi vil som kommune, være aktiv medspiller i den cirkulære økonomi. Det er de lokale beslutninger, der i sidste ende skaber de globale forandringer. Som kommune spiller vi en vigtig rolle i at nå målene, og sikre at vi udnytter så mange ressourcer i vores affald som muligt.

For at lykkes skal vi indgå i nye partnerskaber på tværs af brancher og løse udfordringerne i fællesskab med borgere og virksomheder, forskningsinstitutioner og andre aktører. Vi skal kommunikerer bredt til alle aktører for at skabe rammerne for optimale affaldsløsninger. Det i sidste ende vores borgere og virksomheder, der skal gøre arbejdet gennem deres daglige handlinger.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

I regeringens *Advisory Board* for vejen til en mere cirkulær økonomi, er der blandt andet stillet fokus på mere ensretning på affaldsområdet. Alle 98 kommuner skal nå samme mål og har ofte de samme udfordringer, på vejen mod en højere genanvendelses.

Som medejer af Vestforbrænding, samarbejder vi allerede med 18 kommuner. Vi har en lang tradition for, at arbejde sammen om emner, der er relevante for de fleste kommuner. Vi skaber fælles løsninger, gennemfører undersøgelser i fællesskab og vi deler viden og erfaringer med hinanden. I 2019 og 2020 er der planlagt 4 fællesaktiviteter, som alle kommuner kan dele med hinanden.

Vi har også gennemført et fælles udbud i samarbejde med Albertslund, Furesø, Ishøj og Vallensbæk, på drift, administration og fælles kommunikation på affaldsområdet. På den måde opnår vi stordrift, synergi og ikke mindst ensartethed på tværs af kommunegrænser. Indsamling på tværs af kommunegrænser har givet den stor driftsfordel som forventet.

GENANVENDELSESPOTENTIALET I BALLERUP KOMMUNE

Vestforbrænding vurderer at Ballerup Kommune vil nærme sig målet på de 50% genanvendelse med de allerede planlagte indsatser. Flere forhold kan gøre det svært at nå helt i mål. Der er udarbejdet en rapport på Vestforbrænding om forholdet imellem effektiviteten af sortering i haveboliger modsat etageboliger. Der tegner sig et billede af, at kommuner hvor andelen af etageboliger nærmer sig 60 % ikke vil kunne nå en genanvendelsesprocent på 50 %. I Ballerup Kommune udgør andelen af etageboliger ca. 56 %, hvorfor det estimeres at Ballerup Kommune kan forvente at opnå en genanvendelsesprocent på 46 – 50 %.

Den lavere effektivitet i etageboliger skyldes bl.a. at sortering i havebolig forgår tættere på den enkelte borger, samt at der oftest er bedre plads til sortering af flere fraktioner inde i husstanden.

Udover at være udfordret pga. boligsammensætningen vil Ballerup Kommune, såvel som andre kommuner, være udfordret i særligt to fraktioner: papir og træ. Der bliver færre papirmængder, da mængden af trykte reklamer er faldene, og vi kan ikke længere indsamle så meget træ til genanvendelse da det har vist sig at renhedsgraden af det frasorterede træ har ikke været høj nok. I dag bliver en del af træet sorteret fra som imprægneret træ, der desværre ikke kan genanvendes.

ERFARING FRA INDSAMLING PÅ TVÆRS

Det fælles udbud på drift og administration af affald, har allerede vist sig som en succes. Ballerup kommune startede i april 2017 op med kildesortering hos alle villaer i kommunen.

- Borgerne sorterer i høj kvalitet
- Borgerne sorterer i høj kvantitet på plast, glas og metal
- 99 % af villaerne har fået standardløsning, hvilket giver høj grad af driftssikkerhed
- Driften fungerer godt, hele 99,3 % af tømningerne bliver udført som de skal
- Trods høj service og mange flere tømninger, er udgifterne ikke steget, tværtimod er omkostningerne pr. husstand faldet med 48 kr., hvilket betyder et fald i de samlede renovationsomkostninger der skal gebyrfinansieres fra 44,2 mio. i 2016 til 43,0 mio. i 2017.
- Ballerup kommune har i 2017 sparet 10.060 ton CO₂

HANDLEPLAN

Vi står midt i en stor forandring på affaldsområdet i Ballerup Kommune. Vi er ved at bygge ny genbrugsstation og vi er ved at rulle kildesortering ud til borgere og egne virksomheder i hele kommunen. Nærværende handleplan skaber derfor rammen om færdiggørelse af denne optimering, og sætter et godt punktum frem mod næste affaldsplan i 2020.

For at komme forbi ressourcestrategiens mål på 50 % genanvendelse på husholdningsaffald, skal vi arbejde hen i mod yderligere kildesortering og vi skal løfte kvaliteten for allerede eksisterende affaldsordninger.

Vi skal have fokus på genanvendelsen hos vores virksomheder, og vi skal øge virksomhedernes kendskab til den cirkulære omstilling, øget fokus på ressourcemining og FN's Verdensmål.

Det er tilstræbt, at Vestforbrænding's fællesaktiviteter leverancer er relevante på gennemførelsestidspunktet og har bred opbakning blandt de samarbejdende kommuner. Fællesaktiviteterne er på den baggrund formuleret relativt åbent, så der er mulighed for, at indhold og leverancerne kan aftales mere konkret på baggrund af den nyeste viden på det givne tidspunkt.

Vi har tre fokuspunkter, som skal understøtte vores arbejde med yderligere sortering, bedre kvalitet og bred kommunikation til alle vores aktører på affaldsområdet.

1. Mere og bedre genanvendelse

Vi har som kommune et ønske om at agere cirkulært og bidrage til den grønne omstilling. Det kan vi blandt andet gøre, ved at fremme initiativer inden for genanvendelse. Vi skal genanvende mere og bedre og have fokus på at reducere andelen af affald til deponi og forbrænding. Det sker primært gennem kildesortering ved husstanden, øget sortering hos vores virksomheder, på vores nye genbrugsstation og i kommunens egne skoler og øvrige institutioner.

Vi vil, i samarbejde med Vestforbrænding, se nærmere på løsninger for kildesortering af pap og tekstiler og vurdere om vores storskrald og haveaffaldsordning kan optimeres.

Mål

- Øget andel af husholdningsaffald til genanvendelse
- Øget andel af erhvervsaffald til genanvendelse via vejledning og tilsyn

Handlinger

- Implementere kildesortering ved etageboliger og kommunale institutioner
- Kortlægge og vurdere andre kommuners erfaringer med indsamling i kolonihaveforeninger (F)
- Implementere kildesortering i kolonihavehuse
- Vurdere muligheder for kildesortering af pap og tekstiler til genanvendelse
- Øge udsorteringen af problematiske stoffer og materialer, fra det genanvendelige byggeaffald (F)
- Øge genanvendelsen hos virksomheder via vejledning og tilsyn

(F) Vestforbrænding's fællesaktiviteter

2. Smarte affaldsløsninger

Digitalisering og ny teknologi er drivkraften bag udviklingen i de fleste brancher. Der tales om "big data", "smart city" og "Industri 4.0". Affaldsbranchen er ingen undtagelse.

Intelligente affaldsløsninger giver os helt nye muligheder for at indsamle informationer, der gør os klogere på, hvordan vi bedst håndterer vores affald til gavn for økonomi og miljø. Data fra sensorer kan give viden, der gør det muligt i højere grad at målrette indsatsen, hvor det skaber mest værdi.

Ved at afprøve teknologi med chip i vores offentlige kuber, vil vi kunne vurdere, i hvor høj grad de enkelte beholdere bliver brugt og hvor hurtigt de faktisk bliver fyldt. Det giver os mulighed for at optimere på kubeordningens drift, køreruter, antal kuber og tømningfrekvens.

Vestforbrænding arbejder i øjeblikket med et pilotprojekt om robotsortering af storskrald. Det forventes at 50 % af storskraldet i et sådan anlæg kan sorteres fra til genanvendelse. Et fuldskalaanlæg vil efter planen stå klar i Frederikssund i 2019 og vil blive den første af sin slags i verden. Bliver anlægget en succes, vil det gavne Ballerups genanvendelse frem mod de 50 % i 2022.

Mål

- Øget adgang til viden og data om affald
- Optimere ordninger i kraft af Smart City data
- Deltage i forsøg med anvendelse af ny teknologi

Handlinger

- Smart City forsøg – fyldningsgrader i kuber og beholdere for at kunne optimere ordning for glas- og papirkuber
- Kortlægge og vurdere andre kommuners erfaringer med indsamling af storskrald (F)
- Følge Vestforbrænding's forsøg med robotsortering af storskrald
- Udarbejde koncept, værktøjer eller tilsvarende, der understøtter samarbejde og videndeling med skraldemænd og renovatører (F)

(F) Vestforbrænding's fællesaktiviteter

3. Cirkulær omstilling, minimering af ressourceforbrug

For at realisere visionen om tilbageførsel af ressourcerne og en mere cirkulær økonomi, vil vi have fokus på materialernes videre vej. Både når vi afsætter det indsamlede affald fra vores boliger og fra vores genbrugsstation. Vi vil arbejde på at løfte affaldet op i affaldshierarkiet ved at påvirke borgere, virksomheder, og ikke mindst vores børn og egne medarbejdere i skoler og institutioner.

Vi skal bygge rammerne for at kommunens aktører får mulighed for at hjælpe affaldsgenereringen reducering gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug – præcis om FN's Verdensmål 12 (Ansvarligt forbrug og produktion) beskriver.

Mål

- Øge andelen af affald der forberedes til genbrug
- Øge formidling om materialer, ressourceoptimering og levetidsforlængelse af produkter

Handlinger

- Skabe mulighed for et genbrugshus på genbrugsstationen med mulighed for genbrugsbutik, undervisning og værksted, i samarbejde med jobcenteret.
- Lave affaldsprojekter med skoler og institutioner som fremmer viden om ressourcer og materialer via reparation, genbrug og genanvendelse.
- Øge erhvervsvirksomheders viden om affald, ressourceoptimering, Cirkulær Økonomi og FN's Verdensmål

Handlinger fordelt på år

Fokus- område	Handling	2019	2020
1	- Implementere kildesortering ved etageboliger	X	
1	- Implementere kildesortering i kommunale institutioner	X	X
1	- Kortlægge og vurdere andre kommuners erfaringer med indsamling i kolonihaveforeninger (F)		X
1	- Implementere kildesortering i kolonihavehuse		X
1	- Vurdere muligheder for kildesortering pap og tekstiler til genanvendelse	X	
1	- Øge udsorteringen af problematiske stoffer og materialer fra det genanvendelige byggeaffald (F)	X	
1	- Øge genanvendelsen hos virksomheder via vejledning og tilsyn		X
2	- Smart City forsøg – fyldningsgrader i kuber og beholdere for at kunne optimere ordning for glas- og papirkuber	X	
2	- Kortlægge og vurdere andre kommuners erfaringer med indsamling af storskrald (F)		X
2	- Følge Vestforbrænding's forsøg med robotsortering af storskrald	X	X
2	- Udarbejde koncept, værktøjer eller tilsvarende, der understøtter samarbejde og videndeling med skraldemænd og renovatører (F)	X	
3	- Skabe mulighed for et genbrugshus på genbrugsstationen med mulighed for genbrugsbutik, undervisning og værksted, i samarbejde med jobcenteret.	X	X
3	- Lave affaldsprojekter med skoler og institutioner som fremmer viden om ressourcer og materialer via reparation, genbrug og genanvendelse.	X	X
3	- Øge erhvervsvirksomheders viden om affald, resourceoptimering, Cirkulær Økonomi og FN's Verdensmål		X

(F) Fællesaktivitet i Vestforbrænding

ØKONOMI

Hele renovationsområdet er dækket af særskilte gebyrer, som er reguleret af Miljøbeskyttelsesloven og Affaldsbekendtgørelsen. Gebyrerne opkræves efter et "hvile i sig selv" princip. Det er dog muligt at opspare midler over en kortere årrække hvis der er store investeringer og/eller anlægsprojekter i udsigt.

Da Ballerup over en årrække har opsparet til finansieringen af de nye affaldsordninger og den nye genbrugsstation, har den øgede aktivitet ikke haft en negativ effekt på gebyrniveauet. Tvært imod, sætter vi for andet år i træk gebyrerne en smule ned.

Vi har i et budgetoverslag for de næste 4 år, vurderet kommende udgifter, og har lagt en langsigtet plan, således at vores gebyrer ikke har for store udsving fra år til år. De omtalte projekter som foreligger i denne handlingsplan er finansieret i dette balancerede budget henholdsvis som drift- og anlægsudgifter.

Fællesaktiviteterne, som gennemføres sammen med de øvrige kommuner i Vestforbrænding finansieres af kommunens obligatoriske indbyggerafhængige betaling til Vestforbrænding, eller via kommunernes betaling til Vestforbrænding via de relevante indsamlingsordninger. Omkostningerne til fællesaktiviteterne er således også indeholdt i de almindelige driftsbudgetter, og der er ingen forventninger om ændringer i gebyrerne i planperioden.